

TRATAT

între România și Ucraina privind asistența juridică și relațiile juridice în cauzele civile

România și Ucraina, denumite în continuare "Părți Contractante",
acordând o importanță deosebită dezvoltării colaborării în domeniul
asistenței juridice în cauzele civile,
au convenit asupra următoarelor:

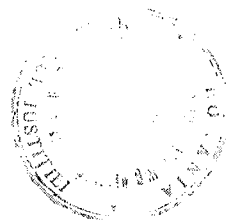
Partea întâia Dispoziții generale

Articolul 1 Ocrotirea juridică

1. Cetățenii unei Părți Contractante se bucură pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, în ce privește drepturile lor personale și patrimoniale, de aceeași ocrotire juridică ca și cetățenii acestei Părți Contractante.

Această prevedere se referă, deopotrivă, la persoanele juridice înființate în conformitate cu legislația fiecăreia dintre Părțile Contractante.

2. Cetățenii unei Părți Contractante au dreptul să se adreseze liber și nestânjenit instanțelor judecătorești, Ministerului Public în România și procuraturii în Ucraina, notarilor publici în România și notariatelor în Ucraina (denumite în cele ce urmează "instituții judiciare"), precum și altor instituții ale celeilalte Părți Contractante, în competența cărora intră rezolvarea cauzelor civile, pot să-și susțină interesele în fața acestora, să facă reclamații și să introducă orice acțiuni în aceleași condiții ca și cetățenii acestei Părți Contractante.

3. Cauze civile în înțelesul prezentului Tratat sunt considerate, de asemenea, cauzele familiale și cauzele comerciale.

Articolul 2 Asistența juridică

1. Instituțiile judiciare ale Părților Contractante își acordă reciproc asistență juridică în cauzele civile, în conformitate cu prevederile prezentului Tratat.

2. Instituțiile judiciare acordă asistență juridică și altor instituții în competența cărora intră rezolvarea unor probleme legate de cauzele civile.

Articolul 3 Obiectul asistenței juridice

Asistența juridică cuprinde îndeplinirea unor activități procesuale prevăzute de legislația Părții Contractante solicitate, cum ar fi audierea părților, martorilor, experților, efectuarea expertizelor, cercetărilor locale, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în cauze civile, precum și în cauze penale referitor la latura civilă, înmânarea și expedierea documentelor judiciare și extrajudiciare.

Articolul 4 Modul de legătură

În realizarea asistenței juridice instituțiile judiciare ale Părților Contractante comunică între ele prin intermediul Ministerului Justiției al României și Ministerului Justiției al Ucrainei, în măsura în care prezentul Tratat nu prevede altfel.

Articolul 5

Limba

1. Cererea de acordare a asistenței juridice și anexele la aceasta se întocmesc în limba Părții Contractante solicitante, la care se atașează o copie legalizată a traducerii în limba celeilalte Părți Contractante.

2. Traducerea oficială se legalizează de notar ori de o persoană autorizată a instituției judiciare solicitante sau de misiunea diplomatică sau oficiul consular al Părții Contractante solicitante.

3. Instituțiile judiciare pot folosi, pentru cererile de asistență juridică formulare cu text bilingv, care vor fi stabilite de comun acord de către ministerele de justiție ale celor două Părți Contractante.

Articolul 6

Întocmirea documentelor

Actele transmise de instituțiile judiciare și alte instituții în vederea acordării asistenței juridice, trebuie să fie prevăzute cu semnătura persoanei competente și să poarte sigiliul instituției solicitante.

Articolul 7

Cererea de acordare a asistenței juridice

În cererea de acordare a asistenței juridice trebuie să fie prevăzute:

- a) denumirea instituției judiciare solicitante;
- b) denumirea instituției judiciare solicitate;
- c) indicarea cauzei pentru care se solicită asistență juridică;
- d) numele și prenumele părților, calitatea procesuală, cetățenia lor, domiciliul sau reședința, pe cât posibil ocupația, iar în legătură cu persoanele juridice, denumirea și sediul lor;
- e) numele și adresa reprezentanților lor;

f) obiectul cererii cu enunțarea fondului cauzei și împrejurările supuse clarificării.

Articolul 8

Reguli privind acordarea asistenței juridice

1. În îndeplinirea cererii de acordare a asistenței juridice, instituția judiciară solicitată aplică legislația statului său. Totuși, la cererea instituției judiciare solicitante, instituția judiciară solicitată poate aplica normele procesuale ale Părții Contractante solicitante în măsura în care ele nu contravin legislației statului său.

2. Dacă instituția judiciară solicitată nu este competentă să îndeplinească cererea, ea o trimite instituției judiciare competente și informează despre aceasta instituția judiciară solicitantă.

3. Instituția judiciară solicitată informează instituția judiciară solicitantă despre data și locul îndeplinirii cererii.

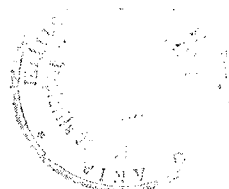
4. După îndeplinirea cererii, instituția judiciară solicitată transmite documentele instituției judiciare solicitante; în cazul când asistența juridică nu a putut fi acordată, instituția judiciară solicitată restituie cererea și comunică despre împrejurările care au împiedicat îndeplinirea ei.

Articolul 9

Reguli privind înmânarea documentelor

1. Instituția judiciară solicitată efectuează înmânarea documentelor în conformitate cu regulile în vigoare în statul său, dacă documentele ce urmează a fi înmânate sunt întocmite în limba acestui stat sau sunt însoțite de traduceri legalizate. În acele cazuri în care documentele nu sunt întocmite în limba Părții Contractante solicitate sau nu sunt însoțite de traduceri, ele se înmânează destinatarului, dacă acesta este de acord să le primească.

2. În cererea de înmânare trebuie să fie indicată adresa exactă a destinatarului și denumirea documentului înmânat. Dacă adresa arătată în cererea de înmânare este incompletă sau inexactă, instituția judiciară

solicitată ia măsuri pentru stabilirea adresei exacte în conformitate cu legislația sa.

3. În cazul imposibilității înmânării documentelor, despre aceasta se anunță imediat instituția judiciară a Părții Contractante solicitante menționând, totodată, cauzele neîndeplinirii cererii; în acest caz se restituie documentele.

Articolul 10

Confirmarea înmânării documentelor

Instituția judiciară a Părții Contractante solicitate transmite confirmarea înmânării documentelor efectuată în conformitate cu regulile în vigoare pe teritoriul său.

Dovada înmânării trebuie să conțină semnătura primitorului documentului, data, locul înmânării, precum și calitatea persoanei care a înmânat documentul.

Articolul 11

Înmânarea documentelor și audierea cetățenilor prin intermediul misiunilor diplomatice sau oficiilor consulare

Părțile Contractante au dreptul să înmâneze documente și să ia mărturii propriilor cetățeni prin intermediul misiunilor lor diplomatice sau oficiilor consulare. În acest caz nu poate fi aplicată nici o măsură de constrângere.

Articolul 12

Protecția martorilor și experților pe teritoriul celeilalte Părți Contractante

1. Dacă Partea Contractantă solicitantă apreciază că înfățișarea personală a unui martor sau expert în fața autorităților sale judiciare este în mod deosebit necesară, ea va face mențiune despre aceasta în cererea de înmânare a citației, iar Partea Contractantă solicitată va invita acest martor

sau expert să se înfățișeze la autoritatea judiciară a Părții Contractante solicitante.

Partea Contractantă solicitată va face cunoscut celeilalte Părți Contractante răspunsul martorului sau expertului.

2. În cazul prevăzut la paragraful 1, în cerere sau în citație se vor menționa cuantumul aproximativ al indemnizațiilor plătibile, precum și al cheltuielilor de călătorie și de ședere rambursabile.

3. Dacă i se prezintă o cerere în acest sens, Partea Contractantă solicitată va putea subscrie un avans martorului sau expertului. Despre aceasta se va menționa în citație, iar avansul va fi rambursat de către Partea Contractantă solicitantă.

4. Indemnizațiile cuvenite și cheltuielile de transport și de ședere rambursabile martorului sau expertului de către Partea Contractantă solicitantă vor fi calculate după tarifele de la locul lor de domiciliu sau reședință și le vor fi acordate la nivel egal cu cel prevăzut de tarifele și regulamentele în vigoare pe teritoriul Părții Contractante unde audierea trebuie să aibă loc.

5. Martorul sau expertul care nu a răspuns citației de înfățișare nu va putea fi supus nici unei sancțiuni sau măsuri de constrângere, în afară de cazul în care el se va duce din proprie inițiativă pe teritoriul Părții Contractante solicitante și dacă va fi din nou citat aici în mod legal.

6. Nici un martor sau expert, oricare ar fi cetățenia sa, care, ca efect al unei citații se va înfățișa la autoritățile judiciare ale Părții Contractante solicitante nu va putea fi nici urmărit, nici deținut, nici supus vreunei alte restricții a libertății sale individuale pe teritoriul acestei Părți Contractante, pentru fapte sau condamnări anterioare plecării sale de pe teritoriul Părții Contractante solicitate.

7. Imunitatea prevăzută la paragraful 6 va înceta dacă martorul sau expertul, având posibilitatea să părăsească teritoriul Părții Contractante solicitante timp de 15 zile consecutive, după ce prezența sa nu mai era cerută de autoritățile judiciare solicitante, va rămâne totuși pe acest teritoriu sau se reîntoarce aici după ce îl va fi părăsit.

8. Orice persoană deținută a cărei înfățișare personală în calitate de martor este cerută de Partea Contractantă solicitantă, va fi transferată temporar pe teritoriul acesteia, sub condiția înapoierii sale în termenul indicat de către Partea Contractantă solicitată și sub rezerva dispozițiilor art. 12 paragrafele 6 și 7, în măsura în care aceste dispoziții pot fi aplicate.

Transferarea va putea fi refuzată:

- a) dacă persoana deținută nu consimte;
- b) dacă prezența sa este necesară într-un proces în curs pe teritoriul Părții Contractante solicitate;
- c) dacă transferarea sa este susceptibilă să îi prelungească detenția; sau
- d) dacă alte considerații imperioase se opun transferării sale pe teritoriul Părții Contractante solicitante.

Articolul 13

Valabilitatea documentelor

1. Documentele care au fost întocmite sau certificate de instituțiile judiciare ale uneia din Părțile Contractante, prevăzute cu sigiliul și semnătura persoanei competente, au valabilitate pe teritoriul celeilalte Părți Contractante fără nici o altă legalizare. Aceasta se referă, de asemenea, la copiile și traducерile care sunt legalizate de instituțiile competente.

2. Actele care pe teritoriul unei Părți Contractante se consideră ca fiind acte oficiale, sunt socotite și pe teritoriul celeilalte Părți Contractante ca având forța probatorie a actelor oficiale.

Articolul 14

Cheltuieli legate de acordarea asistenței juridice

1. Fiecare Parte Contractantă suportă cheltuielile în legătură cu acordarea asistenței juridice pe teritoriul său.

2. În cazul unor mari cheltuieli, ministerele de justiție ale celor două Părți Contractante se vor consulta în vederea găsirii soluției comune.

3. Dispozițiile paragrafelor 1 și 2 nu se aplică în cazul drepturilor cuvenite martorilor și experților prevăzute la articolul 12.

Articolul 15
Transmiterea de informații

Ministerul Justiției al României și Ministerul Justiției al Ucrainei își vor comunica reciproc, la cerere, informații privind legislația în vigoare sau care a fost în vigoare în statele lor și practica judiciară.

Articolul 16
Transmiterea actelor de stare civilă și a altor documente

1. Autoritățile competente ale Părților Contractante își transmit reciproc, la cerere, acte privind starea civilă, precum și copii certificate de pe hotărârile judecătorești în materie de stare civilă privind cetățenii celeilalte Părți Contractante.

2. Autoritățile menționate la paragraful 1 comunică direct între ele.

3. Cererile cetățenilor uneia dintre Părțile Contractante, privind transmiterea actelor de stare civilă, pot fi adresate direct autorității de stare civilă competente a celeilalte Părți Contractante.

4. Documentele prevăzute la paragrafele 1 și 3 se transmit fără traducere și gratuit.

Articolul 17
Refuzul de a acorda asistență juridică

Asistența juridică nu se acordă dacă poate aduce prejudicii suveranității sau securității, ori contravine principiilor de bază ale legislației Părții Contractante solicitate.

Articolul 18
Cautio judicatum solvi

1. De la cetățenii unei Părți Contractante nu se poate cere cauțiune (*judicatum solvi*) pe teritoriul celeilalte Părți Contractante numai pentru motivul că sunt străini ori nu au domiciliul sau reședința pe acest teritoriu.

2. Dispozițiile paragrafului 1 se aplică și persoanelor juridice.

Articolul 19
Scutirea de cheltuieli de judecată

1. Cetățenii uneia dintre Părțile Contractante beneficiază pe teritoriul celeilalte Părți Contractante de scutire sau de plata în avans a taxelor și a altor cheltuieli de procedură, precum și de asistență judiciară gratuită, în aceleași condiții și în aceeași măsură ca și cetățenii acelei Părți Contractante.

2. Scutirile despre care se face vorbire în paragraful 1 privesc toate activitățile procesuale din cauza respectivă, inclusiv activitatea de executare.

3. Pentru obținerea scutirii de cheltuieli sau a asistenței judiciare gratuite trebuie prezentată o declarație privind situația personală, familială și materială a solicitantului.

4. Autoritatea care se pronunță asupra acordării facilităților prevăzute în paragraful 1 își păstrează, în limitele competenței sale, dreptul de a controla declarațiile și explicațiile prezentate, precum și dreptul de a cere informații și acte suplimentare.

Articolul 20
Eliberarea documentelor privind situația personală,
familială și patrimonială

1. Documentele privind situația personală, familială sau patrimonială, necesare pentru primirea aprobării pentru scutirea de plata cheltuielilor de judecată, se eliberează de către organele competente ale Părții Contractante pe teritoriul căreia solicitantul are domiciliul sau reședința.

2. Dacă solicitantul nu are domiciliul sau reședința pe teritoriul Părților Contractante este suficient documentul eliberat sau certificat de misiunea diplomatică sau oficiul consular ale statului său.

3. Instanța de judecată, care pronunță hotărârea cu privire la cererea de scutire e plata cheltuielilor de judecată, poate să solicite organelor care au eliberat documentele explicații suplimentare.

Partea a doua

Dispoziții speciale

Secțiunea I Norme conflictuale

Articolul 21

Stabilirea competenței

1. Competența instanței cu privire la examinarea cauzelor civile este stabilită de dispozițiile corespunzătoare ale prezentului Tratat.

2. Dacă se formulează cereri având același obiect și aceeași cauză între aceleași părți, în fața a două instanțe situate fiecare pe teritoriul altei Părți Contractante, sesizate potrivit regulilor stabilite de prezentul Tratat, cea de-a doua instanță sesizată va suspenda judecata după primirea confirmării faptului că instanța mai întâi sesizată s-a declarat competentă.

Articolul 22

Statutul persoanei

1. Capacitatea de folosință și capacitatea de exercițiu a persoanei fizice se stabilește de legislația Părții Contractante al cărei cetățean este această persoană.

2. Statutul persoanei juridice se stabilește de legislația Părții Contractante pe teritoriul căreia aceasta își are sediul.

Articolul 23

Limitarea capacității de exercițiu și stabilirea incapacității

1. Cauzele și condițiile pentru limitarea capacității de exercițiu sau stabilirea incapacității persoanei fizice sunt supuse legislației Părții Contractante al cărei cetățean este persoana în cauză. Competența în aceste cauze aparține instituțiilor judiciare ale Părții Contractante al cărei cetățean este persoana.

2. Dacă instituția judiciară a uneia dintre Părțile Contractante constată că există temei pentru limitarea capacității de exercițiu sau stabilirea incapacității cetățeanului celeilalte Părți Contractante, al cărui domiciliu, reședință sau bunuri se află pe teritoriul acestei Părți Contractante, informează de îndată instituția judiciară competentă potrivit paragrafului 1. Dacă instituția judiciară competentă potrivit paragrafului 2 transmite competența sa în această materie instituției judiciare competente de la domiciliul sau reședința persoanei, ori nu-și exprimă poziția în termen de 3 luni, socotite de la data expedierii înștiințării, instituția judiciară de la domiciliul sau reședința acestei persoane poate să examineze cauza în conformitate cu legislația statului său, dacă temeiul pentru aceasta este prevăzut, de asemenea, în legislația Părții Contractante al cărei cetățean este persoana. Hotărârea pronunțată va fi transmisă instituției judiciare competente a celeilalte Părți Contractante.

3. Prevederile paragrafelor 1 și 2 se aplică, de asemenea, la ridicarea măsurilor de limitare a capacității de exercițiu sau de stabilire a interdicției.

4. În cazurile care nu suportă amânare, instituția judiciară de la domiciliul sau reședința persoanei în cauză, cetățean al celeilalte Părți Contractante, poate să ia măsuri provizorii, în conformitate cu legislația sa, pentru protejarea acestei persoane sau a bunurilor sale. Hotărârea luată în legătură cu aceste măsuri va fi transmisă de îndată instituției judiciare competente a Părții Contractante al cărei cetățean este persoana. Măsurile

luate își păstrează valabilitatea până în momentul în care instituția judiciară competentă a luat o altă hotărâre.

Articolul 24

Declararea dispariției sau morții unei persoane și stabilirea faptului morții

1. În cauzele cu privire la declararea dispariției sau morții și stabilirea faptului morții sunt competente instituțiile judiciare ale Părții Contractante al cărei cetățean era persoana la data când, potrivit ultimelor informații, mai era în viață.

2. Instituțiile judiciare ale unei Părți Contractante pot să declare dispariția sau moartea și să stabilească faptul morții cetățeanului celeilalte Părți Contractante, la cererea persoanelor interesate, care domiciliază pe teritoriul acelei Părți Contractante, dacă asemenea drepturi și interese sunt prevăzute de legislația Părții Contractante solicitate.

3. Hotărârile pronunțate conform paragrafului 2 au consecințe juridice numai pe teritoriul Părții Contractante ale cărei instituții judiciare au pronunțat acele hotărâri.

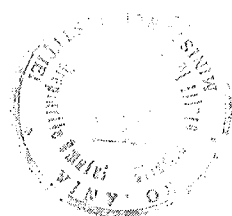
4. În cazurile prevăzute la paragrafele 1 și 2, instituțiile judiciare ale Părților Contractante aplică legislația statului lor.

Articolul 25

Încheierea căsătoriei

1. Condițiile de fond pentru încheierea căsătoriei se stabilesc, pentru fiecare persoană care se căsătorește, potrivit legislației Părții Contractante ai cărei cetățeni sunt. În afară de aceasta, trebuie să fie respectate și cerințele legislației Părții Contractante pe teritoriul căreia se încheie căsătoria, în legătură cu interdicțiile la încheierea căsătoriei.

2. Forma încheierii căsătoriei se stabilește de legislația Părții Contractante pe teritoriul căreia se încheie căsătoria.

Articolul 26

Raporturile juridice personale și patrimoniale ale soților

1. Raporturile juridice personale și patrimoniale ale soților care au cetățenia unei Părți Contractante și domiciliază pe teritoriul celeilalte Părți Contractante se stabilesc de legislația părții Contractante ai cărei cetățeni sunt.

2. În cazul în care soții au aceeași cetățenie și unul domiciliază pe teritoriul unei Părți Contractante, iar celălalt pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, raporturile lor juridice personale și patrimoniale se stabilesc de legislația Părții Contractante ai cărei cetățeni sunt.

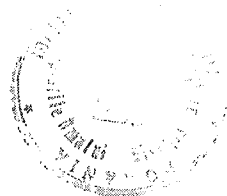
3. Dacă unul dintre soți este cetățean al unei Părți Contractante, iar celălalt este cetățean al celeilalte Părți Contractante și unui dintre ei domiciliază pe teritoriul unei Părți Contractante, iar celălalt pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, raporturile lor juridice personale și patrimoniale se stabilesc de legislația Părții Contractante pe teritoriul căreia au avut ultimul domiciliu comun.

4. În cazul în care soții au cetățenii diferite și ambii domiciliază pe teritoriul unei Părți Contractante, raporturile lor juridice personale și patrimoniale se stabilesc de legislația Părții Contractante pe teritoriul căreia au domiciliul comun.

5. Dacă soții nu au aceeași cetățenie și nici domiciliul comun pe teritoriile Părților Contractante, se aplică legislația Părții Contractante a cărei instituție judiciară examinează cauza.

6. Competența de a lua hotărâri referitoare la raporturile juridice personale și patrimoniale ale soților, prevăzute la paragrafele 1-4, aparține instituțiilor judiciare ale Părții Contractante a cărei legislație reglementează aceste raporturi.

În cazurile prevăzute la paragraful 5, sunt competente instituțiile judiciare ale ambelor Părți Contractante.

Articolul 27
Divorțul și nulitatea căsătoriei

1. În cauzele privind desfacerea căsătoriei prin divorț se aplică în mod corespunzător legislația și sunt competente instituțiile judiciare potrivit articolului 26.

2. În cauzele privind nulitatea căsătoriei se aplică legislația Părții Contractante potrivit regulilor stabilite la articolul 25. În privința competenței de jurisdicție se aplică în mod corespunzător dispozițiile articolului 26 paragraful 6.

Articolul 28
Raporturile juridice dintre părinți și copii

1. Cauzele privind stabilirea și contestarea filiației se soluționează în conformitate cu legislația Părții Contractante al cărei cetățean este copilul la data nașterii sale.

2. Raporturile juridice dintre părinți și copii sunt guvernate de legea Părții Contractante al cărei cetățean este copilul. Dacă copilul domiciliază pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, poate fi aplicată legea acestei Părți, dacă este mai favorabilă intereselor copilului.

3. În cazurile menționate la paragrafele 1 și 2 sunt competente instituțiile judiciare ale părții Contractante a cărei legislație reglementează raportul juridic, cu respectarea intereselor copilului.

Articolul 29
Adopția

1. Condițiile de fond pentru încheierea adopției, desfacerea acesteia și anularea ei sunt stabilite de legislația Părților Contractante ai căror cetățeni sunt adoptatul și adoptatorul.

2. Forma adopției și nulitatea acesteia sunt supuse legislației Părții Contractante pe teritoriul căreia se încheie adopția.

3. În cauzele prevăzute la paragrafele 1 și 2 competența aparține instituției judiciare a Părții Contractante al cărei cetățean este cel adoptat la data formulării cererii.

Articolul 30 Tutela și curatela

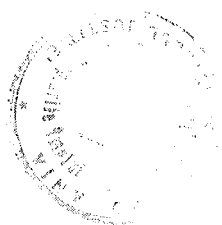
1. În cauzele de tutelă și curatelă privind cetățenii Părților Contractante, în măsura în care prezentul Tratat nu prevede altfel, este competentă instituția de tutelă și curatelă a Părții Contractante al cărei cetățean este persoana cu privire la care este necesară tutela sau curatela. În aceste cazuri de aplică legislația acestei Părți Contractante.

2. Raporturile juridice dintre tutore sau curator și persoana care se află sub tutelă sau curatelă se stabilesc potrivit legislației Părții Contractante a cărei instituție de tutelă și curatelă a numit pe tutore sau curator.

3. În cazul când sunt necesare măsuri privind tutela sau curatela în interesul persoanei aflate sub tutelă sau a persoanei căreia i se instituie curatela, al cărei domiciliu, reședință sau bunuri se află pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, instituția de tutelă și curatelă a acestei Părți Contractante trebuie să informeze de îndată instituția de tutelă și curatelă a Părții Contractante competentă conform paragrafului 1.

4. În cazuri de urgență, instituția de tutelă și curatelă a celeilalte Părți Contractante poate lua singură măsurile necesare, însă ea trebuie să informeze, de îndată, despre măsurile prealabile luate, instituția competentă conform paragrafului 1. Măsurile luate rămân valabile până când această instituție ia o altă hotărâre.

5. Instituția competentă conform paragrafului 1 poate transmite tutela sau curatela instituției competente a celeilalte Părți Contractante, când persoana care se află sub tutelă sau curatelă are domiciliul, reședința sau bunurile pe teritoriul acestei Părți Contractante. Transmiterea este valabilă

numai în cazul în care instituția solicitată este de acord să primească tutela sau curatela și informează despre aceasta instituția solicitantă.

6. Instituția care, în conformitate cu paragraful 5, a acceptat tutela sau curatela, îndeplinește aceste măsuri în conformitate cu legislația statului său. Totuși această instituție nu are dreptul să adopte hotărâri în probleme privind statutul personal al celui care se află sub tutelă sau curatelă.

Articolul 31

Bunuri imobile și mobile

1. Raporturile juridice privind bunurile imobile și mobile sunt stabilite de legislația Părții Contractante pe teritoriul căreia sunt situate bunurile imobile sau se află bunurile mobile.

2. Determinarea naturii imobiliare sau mobiliare a bunului se face potrivit legislației Părții Contractante pe teritoriul căreia este situat sau se află bunul.

3. Examinarea cauzelor privind raporturile juridice asupra bunurilor menționate la paragraful 1 este de competența instituției judiciare a Părții Contractante a cărei legislație se aplică.

Articolul 32

Forma actului juridic

1. Forma actului juridic este determinată de legislația Părții Contractante care se aplică fondului, dar este suficientă respectarea formei prevăzută de legislația Părții Contractante pe teritoriul căreia actul produce efecte.

2. Forma actului juridic privind bunurile imobile este reglementată de legislația Părții Contractante pe teritoriul căreia este situat bunul.

Articolul 33
Răspunderea delictuală

1. Despăgubirile pentru prejudiciile rezultate din raporturile juridice delictuale sunt reglementate de legislația Părții Contractante pe teritoriul căreia a avut loc fapta cauzatoare de prejudiciu.

2. Dacă atât persoana care a cauzat prejudiciul și cea care a suferit paguba sunt cetățeni ai unei Părți Contractante se aplică legislația acestei Părți Contractante.

3. În cazurile prevăzute la paragrafele 1 și 2 este competentă instituția judiciară a Părții Contractante pe teritoriul căreia a avut loc fapta sau orice altă împrejurare care servește ca bază pentru cererea de despăgubire. Este deopotrivă competentă instituția judiciară a Părții Contractante pe teritoriul căreia domiciliază pârâtul.

4. Dispozițiile din paragrafele 1-3 nu se aplică dacă prin convenții internaționale multilaterale, care reglementează aceeași materie și la care cele două Părți Contractante sunt membre, se prevăd alte reguli.

Articolul 34
Dreptul de moștenire

1. Dreptul de moștenire asupra bunurilor mobile este reglementat de legislația Părții Contractante al cărui cetățean a fost autorul succesiunii la data decesului.

2. Dreptul de moștenire asupra bunurilor imobile este reglementat de legislația Părții Contractante pe teritoriul căreia sunt situate bunurile.

3. Cetățenii unei Părți Contractante sunt egali în drepturi cu cetățenii celeilalte Părți Contractante care domiciliază pe teritoriul acesteia, în ce privește capacitatea de a întocmi sau revoca testamentul privind bunurile care se află pe teritoriul celeilalte Părți Contractante sau drepturilor care trebuie să fie realizate acolo, ca și în legătură cu capacitatea de a dobândi prin moștenire bunuri sau drepturi.

Articolul 35
Succesiunea vacantă

Dacă, potrivit legislației Părților Contractante în sensul articolului 34, nu există moștenitori, bunurile mobile revin în proprietatea statului al cărui cetățean a fost autorul succesiunii la data decesului, iar bunurile imobile revin în proprietatea statului pe teritoriul căruia sunt situate.

Articolul 36
Forma testamentului

Întocmirea, modificarea și revocarea testamentului sunt reglementate de legislația Părții Contractante al cărei cetățean a fost autorul succesiunii la data întocmirii modificării sau revocării testamentului. Totuși, este suficient dacă a fost respectată legislația Părții Contractante pe teritoriul căreia a fost întocmit, modificat sau revocat testamentul.

Articolul 37
Competența în cauzele succesoriale

1. Cauzele succesoriale privind bunurile mobile intră în competența instituțiilor judiciare ale Părții Contractante al cărei cetățean a fost autorul succesiunii la data decesului.

2. Cauzele succesoriale privind bunurile imobile intră în competența instituțiilor judiciare ale Părții Contractante pe teritoriul căreia este situat bunul imobil.

Articolul 38
Măsuri de conservare a succesiunii

1. Instituțiile judiciare competente ale unei Părți Contractante iau, de îndată, potrivit legislației lor, măsurile necesare pentru conservarea bunurilor

successorale rămase pe teritoriul său, urmare decesului unui cetățean al celeilalte Părți Contractante, sau care ar reveni unui cetățean al acestei Părți Contractante.

2. În cazul prevăzut la paragraful 1, instituțiile judiciare competente sunt obligate să informeze, de îndată, misiunea diplomatică sau oficiul consular al celeilalte Părți Contractante despre măsurile care au fost luate pentru conservarea succesiunii, precum și despre decesul autorului succesiunii, despre persoanele care au declarat drepturile lor la succesiune, despre împrejurările cunoscute de ele privind persoanele care au dreptul la succesiune și despre domiciliul acestora, despre existența testamentului, despre cuantumul și valoarea succesiunii.

3. La cererea misiunii diplomatice sau a oficiului consular se predau acestora bunurile succesoriale și documentele autorului succesiunii.

4. Misiunea diplomatică sau oficiul consular al unei Părți Contractante au dreptul să reprezinte interesele cetățenilor acestei Părți Contractante în problemele succesiunii în fața instituțiilor judiciare ale celeilalte Părți Contractante fără un mandat special.

5. Dacă cetățeanul unei Părți Contractante moare în timpul călătoriei pe teritoriul celeilalte părți Contractante, unde el nu a avut domiciliul, obiectele aflate asupra sa se predau pe bază de listă misiunii diplomatice sau oficiului consular al Părții Contractante al cărei cetățean a fost autorul succesiunii.

Articolul 39

Predarea succesiunii

1. Dacă după terminarea procedurii succesoriale, bunurile succesoriale mobile sau suma de bani realizată din vânzarea bunurilor succesoriale mobile ori imobile, aflate pe teritoriul uneia dintre Părțile Contractante, care se cuvin unor succesori cetățeni ai celeilalte părți Contractante care își au domiciliul sau reședința pe teritoriul acestei din urmă Părți Contractante, vor fi predate acestora. În cazul neprezentării personale sau prin mandatar a succesorilor în vederea preluării bunurilor sau sumei de bani menționate, acestea vor fi predate misiunii diplomatice sau oficiului consular al Părții Contractante ai cărei cetățeni sunt.

2. Aceste bunuri pot fi transmise succesorilor dacă :

- a) pretențiile creditorilor autorului succesiunii formulate înăuntrul termenului stabilit de legislația Părții Contractante pe teritoriul căreia se află bunurile succesoriale, au fost satisfăcute sau asigurate;
- b) au fost achitate sau asigurate toate taxele în legătură cu succesiunea;
- c) instituțiile competente și-au dat aprobarea pentru exportul bunurilor succesoriale, în cazul că aceasta este necesară.

3. Transmiterea sumelor de bani se efectuează în conformitate cu legislația în vigoare pe teritoriul Părților Contractante.

Secțiunea II

Recunoașterea și executarea hotărârilor

Articolul 40

Obiectul recunoașterii și executării

1. Părțile Contractante recunosc și execută reciproc, în condițiile prevăzute de prezentul Tratat, hotărârile definitive ale instituțiilor judiciare pronunțate în cauzele civile, în cauzele penale cu privire la despăgubiri civile, inclusiv dispozițiile acestora referitoare la cheltuielile de judecată.

2. Pe teritoriul Părților Contractante se recunosc, de asemenea, fără o procedură specială, hotărârile instituțiilor de tutelă și curatelă, instituțiilor care înregistrează actele de stare civilă și altor instituții competente în cauzele civile, care prin caracterul lor nu trebuie executate.

Articolul 41

Examinarea cererilor de încuviințare a executării hotărârilor

1. Examinarea cererilor de încuviințare a executării hotărârilor intră în competența instanțelor judecătorești ale Părții Contractante pe teritoriul căreia trebuie să fie îndeplinită executarea.

2. Cererea de încuviințare a executării se depune la instanța de judecată care a pronunțat hotărârea în primă instanță, care o transmite instanței de judecată competente să pronunțe hotărârea privind cererea.

3. Conținutul cererii se stabilește de legislația Părții Contractante pe teritoriul căreia trebuie să fie îndeplinită executarea.

4. La cererea de încuviințare a executării este necesar să se anexeze ;

- a) o copie legalizată a hotărârii instanței de judecată, documentul oficial care atestă că hotărârea este definitivă și executorie, dacă aceasta nu rezultă din însuși textul hotărârii, precum și o adeverință privind executarea ei, dacă hotărârea a fost executată mai întâi pe teritoriul Părții Contractante unde a fost pronunțată.
- b) un document din care să rezulte că pârâtului care nu a participat la proces, i s-a înmânat la timp, cel puțin o dată și în formă cuvenită, înștiințarea de chemare în instanță,
- c) traducerile certificate ale documentelor prevăzute la literele a și b.

5. Dacă la acordarea încuviințării de executare silită instanța are îndoieli, ea poate să ceară persoanei care a înaintat cererea de executare a hotărârii să dea explicații, precum și să interogheze pe debitor asupra conținutului cererii.

Articolul 42
Procedura executării

1. Procedura executării este reglementată de legislația Părții Contractante pe teritoriul căreia trebuie să fie îndeplinită executarea.

2. În ceea ce privește cheltuielile de judecată legate de executare, se aplică legislația Părții Contractante pe teritoriul căreia hotărârea trebuie pusă în executare.

Articolul 43
Refuzul recunoașterii și executării hotărârilor judecătorești

Recunoașterea hotărârilor judecătorești sau încuviințarea executării poate fi refuzată dacă :

- a) persoana obligată prin hotărâre nu a luat parte la proces ca urmare a faptului că acesteia sau reprezentantului său nu i-a fost înmănată la timp și în forma cuvenită citația la proces;
- b) în același litigiu între aceleași părți a fost pronunțată mai înainte o hotărâre definitivă pe teritoriul Părții Contractante unde trebuie să fie recunoscută și executată hotărârea sau dacă la instituțiile judiciare ale acestei Părți Contractante a fost pornită mai înainte o procedură în aceeași cauză;
- c) în conformitate cu legislația Părții Contractante pe teritoriul căreia hotărârea trebuie să fie recunoscută și executată, cauza este de competența exclusivă a instituțiilor judiciare ale acesteia, dacă din prezentul Tratat nu rezultă altfel.

Articolul 44
Tranzacțiile judiciare

Prevederile articolelor 40 – 43 privind hotărârile judecătorești se aplică și tranzacțiilor confirmate de instanța de judecată.

Articolul 45

Transferul obiectelor și sumelor de bani

Transferul obiectelor și sumelor de bani obținute ca rezultat al executării se îndeplinește potrivit legislației Părții Contractante pe teritoriul căreia se execută hotărârea.

Partea a 3-a Dispoziții finale

Articolul 46

Intrarea în vigoare a Tratatului

Prezentul Tratat este supus ratificării și intră în vigoare în 30 de zile de la data efectuării schimbului instrumentelor de ratificare.

Articolul 47

Soluționarea diferendelor

Orice diferend cu privire la aplicarea și interpretarea dispozițiilor prezentului Tratat se va soluționa prin consultări și negocieri bilaterale.

Articolul 48

Modificarea și completarea Tratatului

Prezentul Tratat poate fi modificat și completat prin aceeași procedură urmată la încheierea sa.

Articolul 49
Raporturile cu alte tratate internaționale

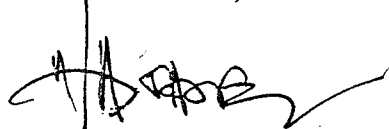
Dispozițiile prezentului Tratat nu aduc atingere dispozițiilor altor tratate internaționale multilaterale încheiate de Părțile Contractante.

Articolul 50
Valabilitatea Tratatului

Prezentul Tratat se încheie pe o perioadă nelimitată. Fiecare dintre cele două Părți Contractante poate oricând să îl denunțe printr-o notificare scrisă. Tratatul își încetează valabilitatea după trecerea unui termen de 6 luni de la data primirii notificării scrise de către cealaltă Parte Contractantă.

Încheiat la București, la 30 ianuarie 2002, în două exemplare, fiecare în limbile română și ucraineană, ambele texte având aceeași valabilitate.

Pentru România,

Pentru Ucraina,

Conform cu originalul
12.06.07

ДОГОВІР

між Україною та Румунією про правову допомогу та правові відносини в цивільних справах

Україна та Румунія, які надалі іменуються "Договірні Сторони",

надаючи важливого значення розвитку співробітництва в галузі надання правової допомоги в цивільних справах,

домовились про таке:

частина перша

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Правовий захист

1. Громадяни однієї Договірної Сторони користуються на території другої Договірної Сторони щодо своїх особистих та майнових прав таким самим правовим захистом, як і громадяни цієї Договірної Сторони.

Це положення поширюється і на юридичних осіб, які створені відповідно до законодавства кожної з Договірних Сторін.

2. Громадяни однієї Договірної Сторони мають право вільно і без перешкод звертатися до суду, органів прокуратури в Україні та органів Громадського міністерства у Румунії, органів нотаріату в Україні та публічних нотаріусів у Румунії (які надалі іменуються "установи юстиції") та в інші установи другої Договірної Сторони, до компетенції яких належать цивільні справи, можуть виступати в них, порушувати клопотання, подавати позови та здійснювати інші процесуальні дії на тих самих умовах, як і громадяни цієї Договірної Сторони.

3. Цивільними справами в розумінні цього Договору вважаються також сімейні та комерційні справи.

Стаття 2. Правова допомога

1. Установи юстиції Договірних Сторін надають взаємно правову допомогу в цивільних справах відповідно до положень цього Договору.

2. Установи юстиції здійснюють правову допомогу й іншим установам, до компетенції яких належить вирішення деяких питань, пов'язаних з цивільними справами.

Стаття 3. Обсяг правової допомоги

Правова допомога охоплює виконання процесуальних дій, що передбачені законодавством запитованої Договірної Сторони, зокрема, допит сторін, свідків, експертів, проведення експертиз, судового огляду, визнання та виконання судових рішень у цивільних справах та рішень суду в кримінальних справах у частині цивільного позову, вручення та пересилання судових та позасудових документів.

Стаття 4. Порядок зносин

При здійсненні правової допомоги установи юстиції Договірних Сторін зносяться одна з одною через Міністерство юстиції України і Міністерство юстиції Румунії, якщо цим Договором не передбачено інше.

Стаття 5. Мова

1. Прохання про здійснення правової допомоги та додатки до нього складаються мовою запитуючої Договірної Сторони, до них також додаються завірнені копії перекладу на мову другої Договірної Сторони.

2. Переклад засвідчується нотаріусом або посадовою особою запитуючої установи юстиції, або дипломатичним представництвом чи консульською установою запитуючої Договірної Сторони.

3. Для оформлення прохання про правову допомогу установи юстиції можуть користуватися формами на двох мовах. Ці форми затверджуються за спільною згодою міністерств юстиції обох Договірних Сторін.

Стаття 6. Оформлення документів

Документи, що надсилаються установами юстиції та іншими установами у порядку надання правової допомоги, мають бути засвідчені підписом компетентної особи та скріплені гербовою печаткою запитуючої установи.

Стаття 7. Доручення про надання правової допомоги

У дорученні про надання правової допомоги має бути вказано:

- а) найменування запитуючої установи юстиції;
- б) найменування запитуваної установи юстиції;
- в) найменування справи, у якій запитується правова допомога;
- г) імена та прізвища сторін, їх процесуальне становище, їх громадянство, постійне місце проживання або місцеперебування, по можливості - заняття, а стосовно юридичних осіб - їх найменування та місцезнаходження;
- д) прізвища та адреси їх уповноважених;
- е) зміст доручення з описом суті справи та обставин, що підлягають з'ясуванню.

Стаття 8. Правила надання правової допомоги

1. При виконанні доручення про надання правової допомоги запитувана установа юстиції застосовує законодавство своєї держави. Проте, на прохання запитуючої установи юстиції запитувана установа юстиції може застосовувати процесуальні норми запитуючої Договірної Сторони, якщо вони не суперечать законодавству останньої, *за винятком тих випадків, коли це суперечить*

2. Якщо запитувана установа юстиції не компетентна виконати доручення, то вона пересилає його компетентній установі юстиції та повідомляє про це запитуючу устанovu юстиції.

3. У разі одержання відповідного клопотання запитувана установа юстиції повідомляє запитуючу устанovu юстиції про час та місце виконання доручення.

4. Після виконання доручення запитувана установа юстиції надсилає документи запитуючій установі юстиції; у тому випадку, коли правова допомога не може бути надана, запитувана установа юстиції повертає доручення та повідомляє про обставини, що перешкоджають його виконанню.

Стаття 9. Порядок вручення документів

1. Запитувана установа юстиції здійснює вручення документів відповідно до правил, які діють в її державі, якщо документи, що підлягають врученню, складені мовою цієї держави або забезпечені засвідченим перекладом. У тих випадках, коли документи складені не мовою запитуваної Договірної Сторони або не забезпечені перекладом, вони вручаються одержувачу, якщо він згоден добровільно їх прийняти.

2. У проханні про вручення повинні бути вказані точна адреса одержувача та найменування документа, який підлягає врученню. Якщо вказана у проханні про вручення адреса виявилась неповною або неточною, запитувана установа юстиції згідно зі своїм законодавством вживає заходів для встановлення точної адреси.

3. У разі неможливості вручення документів про це повідомляється негайно установа юстиції запитуючої Договірної Сторони разом з наведенням причин неможливості такого вручення, при цьому повертаються всі додані документи.

Стаття 10. Підтвердження вручення документів

Установою юстиції запитуваної Договірної Сторони надсилається підтвердження про вручення документів, яке оформлюється відповідно до правил, що діють на її території. У підтвердженні про вручення документів має бути підпис одержувача документа і зазначені дата й місце вручення, і дані про особу, яка вручила документ.

Стаття 11. Вручення документів та допит громадян через дипломатичні представництва або консульські установи

Договірні Сторони мають право вручати документи та допитувати власних громадян через свої дипломатичні представництва або консульські установи. При цьому не можуть застосовуватися заходи примусового характеру.

Стаття 12. Захист свідків та експертів на території іншої Договірної Сторони

1. Якщо запитуюча Договірна Сторона вважає, що особиста присутність свідка або експерта в її суді конче необхідна, вона зазначає це у проханні про вручення судової повістки і запитувана

Договірна Сторона пропонує цьому свідку або експерту з'явитися до суду запитуючої Договірної Сторони.

Запитувана Договірна Сторона інформує запитуючу Договірну Сторону про відповідь свідка або експерта.

2. У випадку, передбаченому частиною 1 цієї статті, у проханні або повістці зазначаються приблизна сума виплачуваних коштів і сума дорожніх витрат та добових, які мають бути відшкодовані.

3. На конкретне прохання запитувана Договірна Сторона може сплатити свідку або експерту аванс. Сума авансу зазначається у судовій повістці і відшкодовується запитуючою Договірною Стороною.

4. Виплата коштів, включаючи добові та відшкодування дорожніх витрат свідку або експерту, здійснюються запитуючою Договірною Стороною і розраховуються від місця їхнього помешкання за тарифами, які, принаймні, дорівнюють тарифам, передбаченим у шкалах виплат та правилах, чинних у країні, де має відбутися допит.

5. Свідок або експерт, який не з'явився до суду, не підлягає будь-якому покаранню або запобіжному заходу, якщо він у подальшому добровільно з'явиться на території запитуючої Договірної Сторони і якщо буде знову належним чином викликаний до суду.

6. Жоден свідок або експерт незалежно від громадянства, який постає перед судом запитуючої Договірної Сторони за повісткою про виклик до суду, не може ні притягуватися до відповідальності, ні утримуватися під вартою, ні підлягати ніякому іншому обмеженню його особистої свободи на території цієї Договірної Сторони за діяння, які передували його від'їзду з території запитуваної Договірної Сторони.

7. Передбачений у частині 6 цієї статті імунітет закінчується, якщо свідок або експерт протягом наступних п'ятнадцяти днів від дати, з якої його присутність більше не була потрібна суду, маючи можливість залишити територію запитуючої Договірної Сторони, все ж таки залишився на цій території або, виїхавши з неї, знову туди повернувся.

8. Особа, яка утримується під вартою і особиста присутність якої як свідка запитується запитуючою Договірною Стороною, тимчасово перепроводжується на територію, де має відбутися допит, за умови її повернення у строки, вказані запитуваною Договірною Стороною і з урахуванням положень частин 6 та 7 цієї статті в тій мірі, у якій вони можуть застосовуватися.

У перепроводженні особи може бути відмовлено якщо:

- а) особа, що утримується під вартою, на це не погоджується;
- б) її присутність необхідна у процесі, що здійснюється на території запитуваної Договірної Сторони;
- в) її перепроводження може призвести до продовження строків її утримання під вартою або;
- г) існують інші важливі обставини для того, щоб не перепроводжувати її на територію запитуючої Договірної Сторони.

Стаття 13. Дійсність документів

1. Документи, що були складені або засвідчені установою юстиції однієї з Договірних Сторін, скріплені печаткою та підписом компетентної особи, дійсні на території другої Договірної Сторони без будь-якого іншого засвідчення. Це стосується також копій та перекладів, що завірнені компетентними установами.

2. Документи, які на території однієї Договірної Сторони розглядаються як офіційні документи, користуються і на території другої Договірної Сторони доказовою силою офіційних документів.

Стаття 14. Витрати, пов'язані з наданням правової допомоги

1. Кожна Договірна Сторона несе витрати, пов'язані з наданням правової допомоги на своїй території.

2. У випадку надмірних витрат міністерства юстиції двох Договірних Сторін проводять консультації з метою знайдення спільного рішення.

3. Положення, передбачені частинами 1 і 2 цієї статті не поширюються на відшкодування витрат, зазначених у статті 12.

Стаття 15. Надання інформації

Міністерство юстиції України та Міністерство юстиції Румунії надають одне одному на прохання інформацію про чинне або про

те, що було раніше чинне в їх державах законодавство та з питань його застосування установами юстиції.

Стаття 16. Пересилка документів щодо громадянського стану та інших документів

1. Компетентні установи Договірних Сторін взаємно і на прохання надсилають як документи щодо громадянського стану, так і засвідчені копії судових рішень стосовно громадянського стану відносно громадян іншої Договірної Сторони.

2. Згадані в першій частині цієї статті установи спілкуються між собою безпосередньо.

3. Клопотання громадян однієї Договірної Сторони щодо пересилки актів громадянського стану безпосередньо адресуються компетентним установам громадянського стану іншої Договірної Сторони.

4. Документи, зазначені в частинах 1 та 3 цієї статті, пересилаються без перекладу і безоплатно.

Стаття 17. Відмова в наданні правової допомоги

Правова допомога не надається, якщо її надання може завдати шкоди суверенітету чи безпеці або суперечить основним принципам законодавства запитуваної Договірної Сторони.

Стаття 18. Звільнення від застави (judicatum solvi)

1. Від громадян однієї Договірної Сторони не можна вимагати заставу (judicatum solvi) на території іншої Договірної Сторони лише на тій підставі, що вони іноземці або не мають постійного місця проживання чи місцеперебування на цій території.

2. Положення частини 1 цієї статті застосовуються також до юридичних осіб.

Стаття 19. Звільнення від судових витрат

1. Громадяни однієї з Договірних Сторін звільняються на території іншої Договірної Сторони від сплати авансу тарифів та інших процесуальних витрат і користуються безоплатною правовою

допомогою на тих самих умовах і в тій самій мірі як і громадяни цієї Договірної Сторони.

2. Звільнення, зазначене в частині 1 цієї статті, стосується всього процесу, у тому числі виконання рішень.

3. Для отримання звільнення від витрат або безоплатної правової допомоги слід надати довідку про особисте, матеріальне становище особи, що звертається з таким клопотанням.

4. Компетентні установи, які висловлюються щодо надання пільг, сприяння, передбачених у частині 1, зберігатимуть у міру своєї компетенції право перевірити довідки та надані пояснення, як і право вимагати додаткову інформацію та документи.

Стаття 20. Видача документів про особистий, сімейний та майновий стан

1. Документи про особистий, сімейний та майновий стан, що необхідні для одержання дозволу на звільнення від сплати судових витрат, видаються компетентною установою Договірної Сторони, на території якої заявник має місце проживання або місцезнаходження.

2. Якщо заявник не має місця проживання або місцезнаходження на території Договірних Сторін, буде достатньо наявності документа, виданого або завіреного дипломатичним представництвом або консульською установою його держави.

3. Суд, який виніс рішення за клопотанням про звільнення від сплати судових витрат, може запитати додаткові відомості від органу, який видав документ.

частина друга

СПЕЦІАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ РОЗДІЛ І. КОЛІЗІЙНІ НОРМИ

Стаття 21. Визначення компетенції

1. Компетенція суду щодо розгляду цивільних справ визначається відповідними положеннями цього Договору.

2. Якщо порушено справу з того самого предмету і з тих самих підстав між тими самими сторонами у двох судах, при цьому кожен перебуває на території другої Договірної Сторони, при чому справу порушено відповідно до положень цього Договору, то суд, що порушив справу пізніше, закриває справу після отримання підтвердження того, що суд, який порушив справу раніше, оголосив свою компетенцію.

Стаття 22. Статус особи

1. Правоздатність та дієздатність фізичної особи визначається законодавством Договірної Сторони, громадянином якої є ця особа.

2. Правоздатність юридичної особи визначається законодавством Договірної Сторони, на території якої вона перебуває.

Стаття 23. Обмеження у дієздатності або визнання особи недієздатною

1. Випадки та умови для обмеження у дієздатності або визнання фізичної особи недієздатною встановлюються законодавством Договірної Сторони, громадянином якої є ця особа. Компетенція у цих справах належить установам юстиції Договірної Сторони, громадянином якої є ця особа.

2. Якщо установа юстиції однієї з Договірних Сторін установить, що є підстави для обмеження у дієздатності або визнання недієздатним громадянина другої Договірної Сторони, місце проживання або місцезнаходження або майно якого є на території цієї Договірної Сторони, тоді вона сповіщає негайно про це компетентну установу юстиції згідно з частиною 1 цієї статті. Якщо компетентна установа юстиції згідно з частиною 1 цієї статті передає свою компетенцію у цій сфері установі юстиції за місцем проживання або місцезнаходженням даної особи, або не висловиться у тримісячний термін від дати відправлення повідомлення, тоді установа юстиції за місцем проживання або місцезнаходженням цієї особи може розглядати справу відповідно до законодавства своєї держави, якщо підстави для цього передбачені також законодавством тієї Договірної Сторони, громадянином якої є особа. Прийняте рішення буде направлене компетентній установі юстиції другої Договірної Сторони.

3. Положення частин 1 і 2 цієї статті застосовуються також при скасуванні заходів обмеження в дієздатності особи або при поновленні громадянина в дієздатності.

4. У невідкладних випадках установа юстиції за місцем проживання або місцеперебування особи, яка є громадянином другої Договірної Сторони, може сама вжити тимчасових заходів відповідно до свого законодавства, потрібних для захисту цієї особи або її майна. Рішення, прийняте в зв'язку з цими заходами, буде негайно направлено відповідній компетентній установі цієї Договірної Сторони, громадянином якої є ця особа. Ужиті заходи чинні до моменту, поки компетентна установа юстиції ухвалить відповідне рішення.

Стаття 24. Визнання безвісно відсутнім, оголошення померлим та встановлення факту смерті

1. У справах про визнання безвісно відсутнім, оголошення померлим та встановлення факту смерті компетентні установи юстиції цієї Договірної Сторони, громадянином якої була особа в той час, коли вона за останніми відомостями була живою.

2. Установи юстиції однієї Договірної Сторони можуть визнати громадянина другої Договірної Сторони безвісно відсутнім, померлим, а також установити факт смерті за клопотанням зацікавлених осіб, що проживають на території цієї Договірної Сторони, якщо такі права та інтереси передбачені законодавством запитуваної Договірної Сторони.

3. Рішення, винесені згідно з частиною 2 цієї статті мають правові наслідки тільки на території цієї Договірної Сторони, установа юстиції якої винесла рішення.

4. У випадках, що передбачені частинами 1 та 2 цієї статті, установи юстиції Договірних Сторін застосовують законодавство своєї держави.

Стаття 25. Укладення шлюбу

1. Зміст умов укладення шлюбу визначається для кожної особи, яка укладає шлюб, законодавством Договірної Сторони, громадянином якої вона є. Крім того, повинні бути дотримані вимоги законодавства Договірної Сторони, на території якої укладається шлюб, щодо перешкод до укладення шлюбу.

2. Форма укладення шлюбу визначається законодавством Договірної Сторони, на території якої укладається шлюб.

Стаття 26. Особисті та майнові правовідносини подружжя

1. Особисті та майнові правовідносини подружжя, які мають громадянство однієї Договірної Сторони і проживають на території другої Договірної Сторони, визначаються законодавством Договірної Сторони, громадянами якої вони є.

2. Якщо подружжя має громадянство однієї Договірної Сторони і один з подружжя проживає на території однієї Договірної Сторони, а другий - на території другої Договірної Сторони, їх особисті та майнові правовідносини визначаються законодавством тієї Договірної Сторони, громадянами якої вони є.

3. Якщо один з подружжя є громадянином однієї Договірної Сторони, а другий - другої Договірної Сторони і один з них проживає на території однієї Договірної Сторони, а другий - на території другої Договірної Сторони, їх особисті та майнові правовідносини визначаються законодавством Договірної Сторони, на території якої вони мали своє останнє спільне місце проживання.

4. Якщо подружжя є громадянами різних Договірних Сторін і проживають на території однієї Договірної Сторони, їх особисті та майнові правовідносини визначаються законодавством Договірної Сторони, на території якої вони мають спільне місце проживання.

5. Якщо подружжя не мають громадянства однієї Договірної Сторони, не мають спільного місця проживання на територіях Договірних Сторін, застосовується законодавство Договірної Сторони, установа юстиції якої розглядає справу.

6. Компетентними приймати рішення щодо особистих та майнових правовідносин подружжя, у справах, передбачених частинами 1-4 цієї статті, є установи юстиції Договірної Сторони, законодавство якої застосовується до цих правовідносин.

У випадках, передбачених частиною 5 цієї статті, компетентними є установи юстиції обох Договірних Сторін.

Стаття 27. Розірвання шлюбу та визнання шлюбу недійсним

1. У справах про розірвання шлюбу застосовується законодавство та компетентні установи юстиції відповідно до положень статті 26.

2. У справах про визнання шлюбу недійсним застосовується законодавство Договірної Сторони відповідно до положень статті 25. Компетенція судів визначається відповідно до частини 6 статті 26.

Стаття 28. Правовідносини між батьками та дітьми

1. Справи про встановлення та оспорювання батьківства вирішуються відповідно до законодавства Договірної Сторони, громадянином якої є дитина на момент народження.

2. Правовідносини між батьками та дітьми визначаються законодавством тієї Договірної Сторони, громадянином якої є дитина. Якщо місце проживання дитини є на території другої Договірної Сторони, то може застосовуватися законодавство цієї Договірної Сторони, якщо воно більш сприятливе для інтересів дитини.

3. У справах, зазначених у частинах 1 та 2 цієї статті, є компетентними установи юстиції тієї Договірної Сторони, законодавство якої визначає правовідносини при дотриманні інтересів дитини.

Стаття 29. Усиновлення

1. Зміст умов відносно усиновлення, його припинення та визнання усиновлення недійсним передбачається законодавством Договірних Сторін, громадянами яких є усиновлюваний та усиновитель.

2. Форма усиновлення та визнання усиновлення недійсним визначається законодавством Договірної Сторони, на території якої здійснюється усиновлення.

3. У справах, передбачених частинами 1-2 цієї статті, компетентними є установи юстиції Договірної Сторони, громадянином якої є усиновлюваний на момент подачі клопотання.

Стаття 30. Опіка та піклування

1. У справах про опіку та піклування над громадянами Договірних Сторін, якщо цим Договором не передбачається інше, є компетентною установою опіки та піклування Договірної Сторони, громадянином якої є особа, яка потребує опіки чи піклування. У цих випадках застосовується законодавство цієї Договірної Сторони.

2. Правовідносини між опікуном або піклувальником та особою, яка перебуває під опікою або піклуванням, визначаються законодавством Договірної Сторони, установа опіки та піклування якої призначила опікуна чи піклувальника.

3. Якщо необхідно застосувати заходи щодо опіки чи піклування в інтересах особи, яка перебуває під опікою чи піклуванням, місце проживання або місцезнаходження, або майно якої знаходиться на території другої Договірної Сторони, установа опіки та піклування цієї Договірної Сторони терміново повинна повідомити компетентну, відповідно до частини 1 цієї статті, установу опіки та піклування іншої Договірної Сторони.

4. У невідкладних випадках установа опіки та піклування другої Договірної Сторони може сама застосовувати необхідні заходи, проте вона повинна терміново повідомити про попередньо вжиті заходи компетентну, згідно з частиною 1, установу опіки та піклування. Застосовані заходи залишаються чинними до винесення цієї установою іншого рішення.

5. Компетентна, згідно з частиною 1 цієї статті, установа може передати опіку або піклування компетентній установі другої Договірної Сторони, якщо місце проживання або місцеперебування, або майно особи, яка перебуває під опікою чи піклуванням, знаходиться на території цієї Договірної Сторони. Передача дійсна лише в тому випадку, якщо запитувана установа дасть згоду прийняти опіку чи піклування та повідомить про це запитуючу установу.

6. Установа, яка згідно з частиною 5 цієї статті прийняла опіку або піклування, здійснює їх відповідно до законодавства своєї держави. Однак вона не має права виносити рішення з питань, що стосуються особистого статусу особи, яка перебуває під опікою або піклуванням.

Стаття 31. Нерухоме і рухоме майно

1. Правовідносини щодо рухомого та нерухомого майна регулюються законодавством тієї Договірної Сторони, на території якої відповідно розташоване нерухоме чи знаходиться рухоме майно.

2. Віднесення майна до нерухомого чи рухомого здійснюється відповідно до законодавства тієї Договірної Сторони, на території якої розташоване або знаходиться таке майно.

3. При розгляді справ щодо визначення правовідносин на майно, зазначене в частині 1, компетентними є суди тієї Договірної Сторони, законодавство якої застосовуватиметься.

Стаття 32. Форма угоди

1. Форма угоди визначається законодавством тієї Договірної Сторони, яке застосовується до змісту угоди, але достатньо дотримання форми, передбаченої законодавством тієї Договірної Сторони, на території якої угода виконується.

2. Форма угоди відносно нерухомого майна визначається законодавством Договірної Сторони, на території якої розташоване таке майно.

Стаття 33. Відшкодування шкоди за деліктними правовідносинами

1. Відшкодування шкоди за деліктними правовідносинами визначається законодавством Договірної Сторони, на території якої мав місце факт заподіяння шкоди.

2. Якщо той, хто заподіяв шкоду, і потерпілий є громадянами однієї Договірної Сторони, то застосовується законодавство цієї Договірної Сторони.

3. У справах, указаних у частинах 1 і 2 цієї статті, компетентна установа юстиції Договірної Сторони, на території якої мав місце факт або будь-яка інша обставина, що стали підставою для відшкодування шкоди. У рівній мірі компетентною є установа юстиції Договірної Сторони, на території якої проживає відповідач.

4. Положення частин 1-3 цієї статті не застосовуються, якщо багатосторонніми міжнародними конвенціями, які регулюють ці самі питання і які чинні для Договірних Сторін, встановлено інші правила.

Стаття 34. Право успадкування

1. Право успадкування рухомого майна регулюється законодавством Договірної Сторони, громадянином якої був спадкодавець на момент своєї смерті.

2. Право успадкування нерухомого майна регулюється законодавством Договірної Сторони, на території якої розташоване майно.

3. Громадяни однієї Договірної Сторони прирівнюються у правах до громадян другої Договірної Сторони, які проживають на її території, відносно здатності укладення або скасування заповіту на майно, що знаходиться на території другої Договірної Сторони, або на права, які повинні бути там здійснені, а також відносно здатності набуття у спадщину майна або прав.

Стаття 35. Перехід спадщини державі

Якщо згідно з законодавством Договірних Сторін у контексті статті 34 не існує спадкоємців, то рухоме майно переходить у власність держави, громадянином якої на момент смерті був спадкодавець, а нерухоме майно переходить у власність держави, на території якої воно розташоване.

Стаття 36. Форма заповіту

Форма складання, внесення змін та скасування заповіту визначається законодавством Договірної Сторони, громадянином якої був спадкодавець на момент складання, внесення змін, скасування заповіту. Однак достатньо, щоб було дотримано законодавство Договірної Сторони, на території якої був складений, змінений, скасований заповіт.

Стаття 37. Компетентність у справах про успадкування

1. Спадкові справи щодо рухомого майна належать до компетенції установ юстиції тієї Договірної Сторони, громадянином якої був спадкодавець в момент смерті.

2. Спадкові справи щодо нерухомого майна належать до компетенції установ юстиції тієї Договірної Сторони, на території якої нерухоме майно розташоване.

Стаття 38. Заходи щодо охорони спадщини

1. Компетентні установи юстиції однієї Договірної Сторони негайно застосовують згідно з своїм законодавством заходи, необхідні для охорони спадкового майна, яке залишилося на її території після смерті громадянина другої Договірної Сторони або яке могло належати громадянину цієї Договірної Сторони.

2. У випадку, передбаченому частиною 1 цієї статті, компетентні установи юстиції зобов'язані негайно повідомити дипломатичне представництво або консульську установу іншої Договірної Сторони про заходи, які були вжиті для охорони спадщини, а також про смерть спадкодавця та про осіб, які заявили про свої права на спадщину, про відомі їм обставини, що стосуються осіб, які мають право на спадщину, і про місце їх перебування, про наявність заповіту, про розмір та вартість спадщини.

3. На вимогу дипломатичного представництва або консульської установи їм передаються спадкове майно та документи померлого.

4. Дипломатичне представництво або консульська установа однієї Договірної Сторони мають право представляти інтереси громадян цієї Договірної Сторони з питань успадкування перед установами юстиції другої Договірної Сторони без особливого доручення.

5. Якщо громадянин однієї Договірної Сторони помер під час поїздки територією другої Договірної Сторони, де він не мав постійного місця проживання, то речі, що були при ньому, за переліком передаються дипломатичному представництву або консульській установі Договірної Сторони, громадянином якої був померлий.

Стаття 39. Передача спадщини

1. Якщо після завершення процедури успадкування рухоме спадкове майно або грошова сума, виручена від продажу рухомого або нерухомого спадкового майна, яке знаходиться на території однієї Договірної Сторони і має належати спадкоємцям, що є громадянами другої Договірної Сторони, і мають місце проживання чи місцеперебування на території останньої Договірної Сторони, будуть передані цим спадкоємцям. У випадку особистої неявки їх або їх представника для отримання майна або грошової суми, майно і сума будуть передані дипломатичному представництву або консульській установі Договірної Сторони, громадянами якої вони є.

2. Це майно може бути передане спадкоємцям, якщо:

а) вимоги кредиторів спадкодавця, які заявлені у строк, установлений законодавством Договірної Сторони, на території якої знаходиться спадкове майно, сплачені або забезпечені;

б) сплачені або забезпечені всі пов'язані з успадкуванням збори;

в) компетентні установи дали, у разі необхідності, дозвіл на вивіз спадкового майна.

г)

3. Передача грошових сум здійснюється відповідно до чинного на території Договірних Сторін законодавства.

РОЗДІЛ II. ВИЗНАННЯ ТА ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ

Стаття 40. Предмет визнання та виконання

1. Договірні Сторони взаємно визнають та виконують відповідно до положень цього Договору остаточне рішення установ юстиції у цивільних справах, у кримінальних справах у частині відшкодування шкоди, включаючи їх положення щодо судових витрат.

2. На території Договірних Сторін визнаються також без спеціального провадження рішення установ опіки та піклування, установ реєстрації актів громадянського стану та інших компетентних установ у цивільних справах, які не потребують за своїм характером виконання.

Стаття 41. Розгляд клопотань про дозвіл виконання рішень

1. Розгляд клопотань про дозвіл виконання рішень входить до компетенції судів Договірної Сторони, на території якої має бути здійснене виконання.

2. Клопотання про дозвіл виконання рішення подається до суду, що виніс рішення в першій інстанції, який в свою чергу надсилає його до суду, компетентного винести рішення щодо клопотання.

3. Зміст клопотання визначається законодавством Договірної Сторони, на території якої має бути здійснене виконання.

4. До клопотання про дозвіл виконання необхідно додати:

а) завірену копію рішення суду, офіційний документ про те, що рішення набрало чинності та підлягає виконанню, якщо це не випливає з тексту самого рішення, а також довідку щодо його виконання, якщо рішення раніше виконувалось на території Договірної Сторони, де воно було прийняте;

б) документ, з якого випливає, що відповідачу, який не брав участі у процесі, було своєчасно та в належній формі хоча б один раз вручено повідомлення про виклик до суду;

с) завірених переклади документів, що вказані в підпунктах а) та б) цієї частини.

5. Якщо у суду при видачі дозволу на виконання виникне сумнів, то він може запитати в особи, яка порушила клопотання про виконання рішення, пояснення, а також опитати боржника по суті клопотання.

Стаття 42. Порядок виконання рішень

1. Порядок виконання рішень регулюється законодавством Договірної Сторони, на території якої має бути здійснене виконання.

2. Відносно судових витрат, пов'язаних з виконанням, застосовується законодавство Договірної Сторони, на території якої рішення має бути виконано.

Стаття 43. Відмова у визнанні та виконанні судових рішень

У визнанні судового рішення або в дозволі виконання може бути відмовлено, якщо:

а) особа, яка зобов'язана рішенням, не брала участі в процесі внаслідок того, що їй або її представнику не був своєчасно та належним чином вручений виклик на судовий процес;

б) за тим самим правовим спором, між тими самими сторонами на території Договірної Сторони, де має бути визнане та виконане рішення, було вже раніше винесене рішення, що набрало законної сили, або якщо установою юстиції цієї Договірної Сторони було раніше порушено провадження у даній справі;

с) згідно із законодавством Договірної Сторони, на території якої рішення має бути визнане та виконане, справа відноситься до виключної компетенції її установ юстиції, якщо цим Договором не встановлено інше.

Стаття 44. Миріві угоди

Положення статей 40-43 про судові рішення застосовуються і до мирових угод, затверджених судом.

Стаття 45. Передача речей та грошових сум

Передача речей та грошових сум, набутих у результаті виконання рішення, здійснюється згідно із законодавством Договірної Сторони, на території якої виконується рішення.

ч а с т и н а т р е т ь

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 46. Набуття чинності Договору

Даний Договір підлягає ратифікації і набуде чинності через 30 днів після обміну ратифікаційними грамотами.

Стаття 47. Вирішення спорів

Будь-який спір, що стосується тлумачення та застосування положень цього Договору, буде вирішуватися шляхом двосторонніх консультацій та переговорів.

Стаття 48. Зміни та доповнення до Договору

Цей Договір може бути змінено та доповнено в порядку його укладення.

Стаття 49. Співвідношення з іншими міжнародними договорами

Положення цього Договору не зачіпають положень інших багатосторонніх міжнародних договорів, укладених Договірними Сторонами.

Стаття 50. Дія Договору

Даний Договір укладено на невизначений період.

Кожна з Договірних Сторін у будь-який час може денонсувати цей Договір.

Договір припиняє дію через шість місяців з дати отримання письмового повідомлення другої Договірної Сторони.

Вчинено у м. Бухарест 30 січня 2002 року у двох примірниках, кожний українською та румунською мовами, причому обидва тексти є автентичними.

За Україну

За Румунію

